

Posudek diplomové práce

Název práce: Sehnsucht: úvod k romantické touze

Autor: Štěpán Smolen

Štěpán Smolen se ve své práci pustil do nelehkého úkolu: pokusil se přehledně zmapovat fenomén „romantické touhy“. Aby byl předmět jeho zájmu vědecky uchopitelný, musel udělat několik metodologických rozhodnutí – zaměřuje pozornost na literaturu (okrajově také výtvarné umění a hudbu) devatenáctého století, a to v německé, anglické, francouzské, české a portugalské jazykové oblasti. Na základě pečlivého „sběru dat“, tedy důkladného prostudování obrovského množství pramenné literatury z několika jazykových oblastí postupně vypracovává morfologii zkoumaného jevu – pokouší se o „zření podstaty“ Sehnsucht pomocí nahlížení tohoto (zejména literárního) fenoménu z nejrůznějších perspektiv.

V úvodní kapitole prezentuje své cíle, metodologická rozhodnutí, rozvrh práce a stav dosavadního bádání. Ve druhé kapitole nastiňuje terminologická úskalí a vypracovává předběžnou definici zkoumaného jevu. V následující kapitole autor prezentuje a uspořádává výsledky svého rozsáhlého empirického šetření – definuje a hojně dokládá jednotlivé zobecnitelné charakteristiky zkoumaného jevu.

V následující kapitole pak na základě obdobných metodických postupů definuje a dokládá pět zobecnitelných postojů k Sehnsucht (poutník, tvůrce, snílek, skeptik, mystik). Pátá kapitola nabízí také typologii, tentokrát však nejde o zobecnitelné kategorie získané průzkumem primárních pramenů (tj. děl romantické literatury). Pátá kapitola nabízí typologii polemiky se stoupenci romantické touhy, resp. typologii kritiky romantického hnutí jako takového.

V závěru autor rekapituluje výsledky svého bádání a naznačuje možnosti dalšího navazujícího výzkumu. Autor ve své práci nedokládá nějakou tezi či teorii, spíše se pokouší deskriptivně – fenomenologicky mapovat terén a identifikovat vynořující se strukturální rysy.

Šíře jeho záběru a rozsah jeho empirického šetření si rozhodně zaslouží uznání. Autorova jazyková kompetence je pozoruhodná, množství zpracované literatury je neuvěřitelné. Místy se nabízí otázka, zda bylo opravdu nutné shromáždit tolik dokladů a citací – některé oddíly téměř praskají ve švech a poněkud oslabují strukturální koherenci a zacílenost práce. Koherenci naopak posilují sumarizující a bilancující odstavce v závěru jednotlivých oddílů a velmi dobře promyšlená logická struktura práce.

Autor se evidentně snažil v práci uplatnit resp. „prodat“ vše, co při empirickém šetření objevil. Některé citáty by snad mohly být kratší, jiné by mohly být umístěny do poznámek pod čarou. Na druhé straně je třeba uznat, že autor splnil cíl, který si stanovil, a to měrou vrchovatou: vypracoval podrobnou mapu zkoumaného fenoménu, jeho práce je natolik informačně hutná a přínosná, že by jistě bylo záhodno ji publikovat. Osobně ji považuji za vynikající.

Navržené hodnocení: A

8. září 2009

Pavel Hošek